POLISI DERBYN I YSGOLION

Blwyddyn Academaidd 2024-25

sirgar.llyw.cymru

Cyngor Sir Gâr
Carmarthenshire County Council

Yr Adain Trefniadaeth Ysgolion a Derbyniadau

Sue John, Rheolwr Trefniadaeth Ysgolion a Derbyniadau

Os oes angen y wybodaeth hon arnoch mewn print bras, mewn Braille, neu ar dâp sain, cysylltwch â'r Adran Addysg a Phlant

E-bost: Derbyniadau@sirgar.gov.uk

Ffôn: 01267 246449

Cynnwys

1. **Cyflwyniad**
2. **Awdurdodau Derbyn**
    - Ysgolion Cymunedol ac Ysgolion Gwirfoddol a Reolir
    - Ysgolion mewn Awdurdodau Cyfagos
3. **Dewis ysgol**
    - Dalgylchoedd
    - Dewis y rhieni
    - Disgyblion a eithriwyd ddwywaith
    - Diwallu anghenion disgyblion ADY/AAA
4. **Nifer Derbyn yr Ysgol – Terfyn ar nifer y disgyblion a dderbynnir**
5. **Dosbarthiad Ysgolion**
6. **Ceisiadau "y Tu Allan i'r Flwyddyn" –** (Derbyn y tu allan i'r grŵp blwyddyn cronolegol arferol)
7. **Addysg yn y Cartref**
8. **Trefniadau Derbyn Arferol ar gyfer y flwyddyn academaidd 2024-25**
    - Blynyddoedd Cynnar - Addysg Feithrin i Blant 3 Oed (Rhan-amser)
    - Lle Amser Llawn mewn Ysgol Gynradd (4 oed)
    - Derbyn i Ysgolion Uwchradd (Blwyddyn 7) gan gynnwys y Chweched Dosbarth
9. **Newid ysgolion y tu allan i'r trefniadau derbyn arferol**
    - Symud yn ystod y flwyddyn/canol blwyddyn/Symud rhwng ysgolion
10. **Gwneud Cais – Sut i Wneud Cais**
    - Llenwi'r ffurflen gais
    - Dewis y Rhieni – Trefn Dewisiadau Ysgol
    - Newid/Canslo Dewisiadau Ysgol
    - Dewis Iaith
    - Cyfeiriad cartref – Prawf o gyfeiriad – Newid cyfeiriad
    - Rhannu Cyfrifoldeb
    - ADY/AAA
    - Plant Sipsiwn a Theithwyr
    - Trefniadau eraill – Dysgu'r Gymraeg yn Sir Gaerfyrddin, ysgolion dau safle ac ati
    -
11. **Meini Prawf Gor-alw**
    - Pellter, Brodyr a Chwiorydd, Plant Aelodau Lluoedd Arfog y DU
    - Ceisiadau hwyr
    - Rhestr Aros
12. **Apeliadau**
13. **Amserlen Trefniadau Derbyn**
    - Dyddiadau cau, dyddiadau cynnig, ystod oedran disgyblion ac ati

1.0 CYFLWYNIAD

1.1 Mae Deddf Safonau a Fframwaith Ysgolion 1998 yn neilltuo swyddogaethau i Awdurdodau Derbyn, Paneli Apêl a Fforwm Derbyn mewn perthynas â derbyn disgyblion i'r ysgol.

1.2 Mae dyletswydd statudol ar bob un o'r cyrff hyn i "weithredu" yn unol â'r Cod Derbyn i Ysgolion a'r Cod Apelau Derbyn i Ysgolion.

1.3 Yn unol â'r Cod Derbyn i Ysgolion mae'r Awdurdod am gael barn y Corff Llywodraethu mewn perthynas â threfniadau a Pholisi Derbyn yr Awdurdod.

2.0 AWDURDODAU DERBYN

2.1 Awdurdodau Derbyn

Rheolir y drefn o dderbyn plant i ysgolion gan Awdurdod Derbyn.

(a) Ar gyfer Ysgolion Cymunedol ac Ysgolion Gwirfoddol a Reolir yn Sir Gaerfyrddin

Yn achos ysgolion cymunedol (a adnabuwyd gynt fel ysgolion sirol) ac ysgolion Gwirfoddol a Reolir yn Sir Gaerfyrddin, Awdurdod Lleol (ALl) Sir Gaerfyrddin yw'r Awdurdod Derbyn. Mae'r manylion cyswllt ar gyfer Cyngor Sir Caerfyrddin fel a ganlyn:-

Tîm Derbyniadau,
Cyngor Sir Caerfyrddin
Yr Adran Addysg a Phlant,
Adeilad 2,
Parc Dewi Sant,
Heol Ffynnon Job,
Caerfyrddin. SA31 3HB.
Rhif ffôn: 01267 246449
E-bost: derbyniadau@sirgar.gov.uk

(b) Ar gyfer Ysgolion mewn Awdurdodau Cyfagos

O gofio natur ddaearyddol Sir Gaerfyrddin mae'n rhannu ffiniau gydag Awdurdodau Lleol eraill. Pe bai'r ysgol yr ydych eisiau i'ch plentyn fynd iddi mewn ardal awdurdod lleol arall dylech gysylltu â'r Awdurdod hwnnw.

(c) Ar gyfer Ysgolion Gwirfoddol a Gynorthwyir yn Sir Gaerfyrddin

Ar gyfer Ysgolion Gwirfoddol a Gynorthwyir yr Eglwys yng Nghymru ac Ysgolion Gwirfoddol a Gynorthwyir Catholig Rhufeinig, yr Awdurdod Derbyn yw Corff Llywodraethu'r ysgol unigol.

3. DEWIS YSGOL

(a) Ysgol Leol/Dalgylch

Mae'r Awdurdod yn cydnabod fod yna berthynas bwysig rhwng ysgol a'i chymuned. Oherwydd hynny, mae'r Awdurdod wedi dynodi ardal ddaearyddol benodedig y mae'r ysgol yn ei gwasanaethu sy'n cael ei galw'n ddalgylch yr ysgol.

Mae manylion dalgylch ysgol ar gael yn yr ysgol, ar wefan y Cyngor Sir neu oddi wrth yr Awdurdod Derbyn perthnasol.

Er nad yw byw yn nalgylch ysgol yn gwarantu lle yn yr ysgol mae'n ffactor pwysig gan y bydd yn rhoi blaenoriaeth uwch i'r cais na cheisiadau gan unigolion sy'n byw y tu allan i'r dalgylch.

Mae byw o fewn dalgylch diffiniedig yr ysgol hefyd yn bwysig gan fod hyn yn un o'r meini prawf allweddol wrth asesu a yw rhywun yn gymwys i dderbyn cymorth o ran cludiant o'r cartref i'r ysgol. Ceir manylion am gludiant o'r cartref i'r ysgol yma.

Cyn gwneud cais am le mewn ysgol mae'r Awdurdod yn eich cynghori'n gryf i gysylltu a thrafod materion gyda'ch ysgol leol ac os yn bosib **mynd i'w gweld** fel eich bod yn gwybod am y cyfleusterau a'r cyfleoedd allant eu cynnig.

(b) Dewis y Rhieni

Fel y nodwyd, mae'r Awdurdod yn awgrymu mai'r pwynt cyswllt cyntaf wrth ddewis ysgol fyddai'r ysgol dalgylch leol.

Er bod y rhan fwyaf o rieni yn anfon eu plentyn i'r ysgol dalgylch leol, mae gan rieni hawl i ddatgan blaenoriaeth i ysgolion gwahanol. Os ydych yn dymuno gwneud hynny argymhellir eich bod yn **cysylltu â'r ysgol rydych yn meddwl amdani cyn gwneud dewis terfynol**.

Os ydych yn dewis ysgol nad yw'n ysgol dalgylch leol ichi na'r ysgol agosaf at eich cartref, dylech gofio fod rhai materion ymarferol y mae angen ichi eu hystyried yn llawn cyn gwneud penderfyniad.

Y cyntaf yw os nad yw'r plentyn yn mynd i'r ysgol dalgylch leol neu'r ysgol agosaf at eich cartref a bod y penderfyniad hwnnw yn seiliedig ar ddewis rhieni, fod y cyfrifoldeb a'r gost o gludo'r plentyn i'r ysgol ac yn ôl yn gorwedd yn llwyr yn nwylo'r rhieni/gwarcheidwad.

Mae rhieni'n dweud fod hynny'n gallu bod yn broblem arbennig os oes ganddynt frawd neu chwaer iau nad yw'n cael ei dderbyn i'r un ysgol gynradd.
Doeth felly yw ystyried a chynllunio ar gyfer y posibilrwydd hwn cyn gwneud cais am le mewn ysgol y tu allan i'r dalgylch.

Mae'r ail fater yn ymwneud â'r adeg pan fydd disgyblion yn trosglwyddo o'r ysgol gynradd i'r sector uwchradd. Mae cael lle mewn ysgolion uwchradd yn seiliedig ar a yw eich cyfeiriad cartref o fewn dalgylch yr ysgol uwchradd. Nid yw'n seiliedig ar ba ysgol gynradd y buwyd ynddi. Pan mae disgybl wedi bod i ysgol gynradd nad yw'n ysgol dalgylch benodedig iddynt mae mwy o debygrwydd na fyddant yn gallu trosglwyddo i'r un ysgol uwchradd â'u cyfoedion a'u cyd-ddisgyblion.

Ni fydd y materion hyn yn berthnasol i lawer, ond gan eu bod wedi creu anawsterau i rieni yn y gorffennol argymhellir eich bod yn eu hystyried ac yn cynllunio ar eu cyfer cyn gwneud eich dewis terfynol.

Bydd yr Awdurdod a llywodraethwyr ysgol yn cydymffurfio'n gyfreithlon ag unrhyw fynegiant o ddewis o ran ysgol benodol. Fel gyda phob cais bydd dewis ysgol benodol yn gorfod cael ei ystyried a'i asesu yn rhan o'r broses dderbyn i sicrhau nad yw'r Awdurdod yn mynd heibio'r terfyn ar gyfer derbyn disgyblion i'r ysgol honno ar gyfer y grŵp blwyddyn penodol.

(c) Dewis y Rhieni – Disgyblion a Eithriwyd Ddwywaith

Os yw disgybl wedi cael ei eithrio'n barhaol o ddwy ysgol neu ragor yn barod, er y gall rhiant fynegi dewis o ran ysgol y maent yn dymuno i'w plentyn gael eu haddysgu ynddi, nid oes raid i'r Awdurdod Derbyn gydymffurfio â'r dewis hwnnw am gyfnod o ddwy flynedd o ddyddiad yr eithriad diweddaraf.

Nid yw hynny'n berthnasol i fyfyrwyr sydd â datganiadau o Anghenion Addysgol Arbennig (AAA), plant o dan oed ysgol gorfodol, plant a gafodd le ysgol yn ôl, neu a fyddai wedi cael lle yn ôl pe bai wedi bod yn ymarferol gwneud hynny, neu blant sy'n derbyn gofal pan wneir y cais am le gan y rhiant corfforaethol.

(ch) Diwallu Anghenion Addysgol Arbennig/Anghenion Dysgu Ychwanegol

Mae gan rai plant anghenion addysgol arbennig neu anghenion dysgu ychwanegol a/neu anabledd sy'n golygu fod angen gwneud darpariaeth ychwanegol ar eu cyfer fel y gallant ddysgu'n effeithiol. Mewn amgylchiadau o'r fath trowch at adran Diwallu Anghenion Addysgol Ychwanegol/Arbennig y llyfryn Gwybodaeth i Rieni.

4. NIFER DERBYN YR YSGOL – TERFYN AR NIFER Y DISGYBLION A DDERBYNNIR

Mae gan bob ysgol Nifer Derbyn (ND) sy'n nodi a chyfyngu ar faint o ddisgyblion y gellir eu derbyn ym mhob grŵp blwyddyn yn yr ysgol. Rhoddir y ND ar gyfer pob ysgol yn y rhestr o ysgolion yn Atodiad A.

Pennwyd y ND ar gyfer pob ysgol trwy ddefnyddio'r fformiwla capasiti a bennwyd gan Lywodraeth Cymru. Mae'r cyfrifiad yn seiliedig ar ganllawiau cenedlaethol (Mesur Capasiti Ysgolion yng Nghymru – Cylchlythyr 021/2011) ac mae'n ymwneud ag arwynebedd ffisegol adeiladau'r ysgol, y math o gyfleusterau sydd yn yr ysgol, yr ystod oedran a nifer y grwpiau blwyddyn yn yr ysgol. Gan fod y ND yn seiliedig ar allu'r ysgol i ddarparu lle a chyfleusterau addas ar gyfer disgyblion ni ddylid mynd heibio'r terfyn hwnnw.

Mae'r ND yn berthnasol i'r grŵp oedran y derbynnir y disgyblion iddo yn yr ysgol, ac mae'n gosod terfyn ar nifer y disgyblion y gellir eu derbyn. Yn y flwyddyn dderbyn arferol rhaid i'r Awdurdod Derbyn dderbyn disgyblion hyd at y ND. Os yw nifer y ceisiadau a dderbynnir am leoedd mewn ysgol yn fwy na'r ND bydd yr Awdurdod yn blaenoriaethu'r ceisiadau a dderbyniodd yn unol â'r meini prawf gor-alw a nodir yn y ddogfen hon.

Mewn amgylchiadau o'r fath mae'n bosibl na fydd rhieni'n llwyddo i gael lle i'w plentyn yn eu dewis ysgol.

Rhaid i lywodraethwyr ysgol a'r Awdurdod Lleol gadw golwg gyson ar y ND.

5. DOSBARTHIAD YSGOLION

Mae pob ysgol yn Sir Gaerfyrddin yn cael eu dosbarthu'n ysgolion cydaddysgol yn yr ystyr eu bod yn darparu ar gyfer bechgyn a merched, ac oni nodir yn wahanol maent yn ysgolion dyddiol ac nid yn ysgolion preswyl. Oni nodir yn wahanol, mae ysgolion uwchradd yn cael eu dosbarthu'n ysgolion cyfun.

6. CEISIADAU "Y TU ALLAN I'R FLWYDDYN"

(Derbyn y tu allan i'r grŵp oedran cronolegol arferol ar gyfer disgyblion)

Bydd ceisiadau am leoedd i ddisgyblion mewn grwpiau blwyddyn sy'n wahanol i'r grŵp blwyddyn arferol, yn seiliedig ar ddyddiad geni disgybl, yn cael eu hystyried fesul un, a lle y mae hynny'n berthnasol yn ôl y meini prawf gor-alw a esbonnir yn y llyfryn Gwybodaeth i Rieni.

Mae proses benodol ar gyfer ystyried y ceisiadau hyn a fydd yn cynnwys asesiad gan yr Awdurdod o amgylchiadau unigol pob achos. Nid yw hon yn broses awtomatig. Rhaid i rieni anfon e-bost at derbyniadau@sirgar.gov.uk i drafod cais ar gyfer disgybl y tu allan i'r grŵp oedran arferol.

Os penderfynir bod sail dros ystyried cais "y tu allan i'r flwyddyn", mae gan rieni y gwrthodwyd lle i'w plant mewn ysgol hawl statudol i apelio. Fodd bynnag, nid oes hawl apelio os cynigiwyd lle ond nad yw yn y grŵp blwyddyn dymunol.

7. ADDYSG YN Y CARTREF

Gall rhieni ddewis hefyd addysgu eu plant gartref. Yr enw ar hyn yw Addysg Ddewisol yn y Cartref. Mae'r penderfyniad i addysgu gartref yn fater y dylid meddwl yn ofalus amdano, gan ei fod yn golygu ymrwymiad, amser a chost sylweddol.

Os ydych yn ystyried y dewis hwn awgrymir y dylech gysylltu â'r awdurdod a gofyn am arweiniad gan y Swyddog Addysg Ddewisol yn y Cartref drwy ffonio 01554 742369 neu drwy anfon e-bost at EHEenquiries@carmarthenshire.gov.uk

8. TREFNIADAU DERBYN ARFEROL AR GYFER Y FLWYDDYN ACADEMAIDD 2024-25

Yn y rhan hon o'r ddogfen nodir gweithdrefnau Sir Gaerfyrddin o ran trefniadau derbyn arferol addysg Feithrin, Gynradd, Uwchradd a chweched dosbarth ar gyfer y flwyddyn academaidd.

Crynodeb - Ar gyfer Ysgolion Cymunedol a Gwirfoddol a Reolir:-

- **Mae'n rhaid, yn ôl y gyfraith, i Rieni/Gwarcheidwaid gyflwyno cais** i'r Awdurdod am le mewn ysgol.
- Nodir **dyddiadau cau** ar gyfer ceisiadau yn yr **Amserlen Trefniadau Derbyn** ar ddiwedd y ddogfen hon.
- Rhaid gwneud cais erbyn y **dyddiadau cau.**
- **Ni fydd disgyblion yn trosglwyddo'n awtomatig** i'r ysgol gynradd o'r ysgol feithrin.
- **Ni fydd disgyblion yn trosglwyddo'n awtomatig** i'r ysgol uwchradd o'r ysgol gynradd.
- Mae ceisiadau a gyflwynir ar ôl y dyddiadau cau yn annhebygol o gael lle yn eu hysgol dewis cyntaf.
- Defnyddir Meini Prawf Gor-alw penodol wrth ddyrannu lle mewn ysgol.
- **Wrth ddyrannu lleoedd, ni roddir ystyriaeth** i'r ysgol feithrin a'r ysgol gynradd y mae'r disgybl yn ei mynychu. Y cyfeiriad cartref fydd yn cael ei ystyried wrth dderbyn i ysgolion.
- **Nid yw'n bosibl i unrhyw unigolyn nac ysgol roi sicrwydd** ymlaen llaw y bydd lle ar gael i blentyn mewn ysgol. Rhaid diystyru sylwadau neu addewidion o'r fath.
- **Anfonir e-bost neu lythyr** gan yr Awdurdod yn rhoi gwybod a yw'r cais wedi bod yn llwyddiannus neu wedi'i wrthod.
- **Ni chaiff plentyn ddechrau yn yr ysgol hyd nes bod y rhiant/gwarcheidwad wedi cadarnhau gyda'r Awdurdod ei fod yn derbyn y lle sy'n cael ei gynnig.**

(a) Blynyddoedd Cynnar - Addysg Feithrin i Blant 3 Oed (Rhan-amser)

Mae addysg y Blynyddoedd Cynnar yn ddarpariaeth anstatudol sydd ar gael i blant 3 oed a bydd yn rhaid gwneud cais am le mewn ysgol h.y ar gyfer categorïau (i) a (ii) isod, i'r Awdurdod Derbyn. Dylid cyflwyno ceisiadau derbyn i'r Awdurdod erbyn y dyddiad a nodir yn yr amserlen trefniadau derbyn.

Mae sawl math o ddarpariaeth:-

I. Ysgol Feithrin – Ysgol Feithrin Rhydaman yw'r unig ysgol feithrin yn y Sir.
II. Dosbarthiadau Meithrin/Blynyddoedd Cynnar mewn Ysgolion Cynradd (ysgolion 3-11 oed).
III. Darpariaeth gan y sector nas cynhelir sy'n bartneriaid yn y Grŵp Hawliau Bore Oes, mudiadau fel Cymdeithas Cylchoedd Chwarae Cyn-Ysgol Cymru a Mudiad Meithrin a darparwyr preifat. Gall Gwasanaeth Gwybodaeth i Deuluoedd Sir Gaerfyrddin eich cynorthwyo yn y broses hon. Cysylltwch â' gwasanaeth drwy e-bostio gwybplant@sirgar.gov.uk neu drwy ffonio 01267 246555.

Mae hawl gan bob plentyn 3 oed gael lleoliad am ddim am 10 awr yr wythnos mewn sefydliad cofrestredig trwy'r Grŵp Hawliau Bore Oes o'r tymor yn dilyn ei drydydd pen-blwydd.

Fel rheol, derbynnir plant i ddarpariaeth blynyddoedd cynnar yn rhan-amser ar ddechrau'r tymor yn dilyn eu trydydd pen-blwydd fel a ganlyn:-

- yn Ionawr i'r rhai sy'n cael eu 3ydd pen-blwydd rhwng 1 Medi a 31 Rhagfyr;
- yn Ebrill i'r rhai sy'n cael eu 3ydd pen-blwydd rhwng 1 Ionawr a 31 Mawrth;

- ym Medi i'r rhai sy'n cael eu 3ydd pen-blwydd rhwng 1 Ebrill a 31 Awst.

Nid oes gan rieni hawl i apêl os na chynigir lle i’w plentyn yn eu dewis leoliad blynyddoedd cynnar. **Ni fydd gan ddisgyblion** sy’n cael eu derbyn i ddarpariaeth blynyddoedd cynnar neu feithrin mewn ysgol **hawl ‘awtomatig’ i barhau â'u haddysg drwy gael lle amser llawn yn yr ysgol honno.**

Ni fydd y ddarpariaeth ran-amser y mae disgybl yn ei mynychu yn cael ei hystyried pan fydd y lle amser llawn mewn ysgol gynradd yn cael ei ddyrannu.

Rhaid gwneud cais i’r Awdurdod i gael lle amser llawn (4 oed yn yr ysgol). Mae disgyblion yn gymwys i ddechrau'r ysgol ar ddechrau'r tymor pryd y bydd y disgybl yn cael ei bedwerydd pen-blwydd.

Dylid cyflwyno ceisiadau derbyn i'r Awdurdod erbyn y dyddiad a nodir yn yr amserlen trefniadau derbyn.

Os bydd mwy o geisiadau na lleoedd ar gael, yna bydd yr Awdurdod yn blaenoriaethu ceisiadau yn unol â’i feini prawf gor-alw a nodir yn y ddogfen hon.

Ni fydd ceisiadau sy'n dod i law ar ôl y dyddiad cau penodedig yn cael eu hystyried nes bod y ceisiadau a ddaeth i law cyn y dyddiad cau wedi cael eu dyfarnu. Caiff y rhain eu hystyried fel **Ceisiadau Hwyr** fel y nodir yn y ddogfen hon.

Lle mae’n ymarferol mae’r Awdurdod Derbyn yn caniatáu i ddarparwyr nas cynhelir ddefnyddio adeiladau ysgol ac mae nifer yn manteisio ar y fath gyfleuster. Ni fydd mynychu darpariaeth o'r fath yn cael ei ystyried wrth ddyrannu Lleoedd Rhan-amser mewn Ysgol Feithrin neu Leoedd Amser Llawn mewn Ysgol Gynradd.

Y DYDDIAD CAU I WNEUD CAIS AM LE RHAN-AMSER MEWN YSGOL FEITHRIN YW 31 GORFFENNAF 2024.

(b) Lle Amser Llawn mewn Ysgol Gynradd (4 oed)

Lle nad oes darpariaeth blynyddoedd cynnar mewn lleoliad a gynhelir, wedi i gais gael ei gymeradwyo gan yr Awdurdod, mae plant yn cael eu derbyn yn amser llawn **y tymor y maent yn troi’n 4 oed,** ar yr adegau canlynol:-

- ym Medi i'r rhai sy'n cael eu 4ydd pen-blwydd rhwng 1 Medi a 31 Rhagfyr;
- yn Ionawr i'r rhai sy'n cael eu 4ydd pen-blwydd rhwng 1 Ionawr a 31 Mawrth;
- yn Ebrill i'r rhai sy'n cael eu 4ydd pen-blwydd rhwng 1 Ebill a 31 Awst;

Yn unol â Deddf Safonau a Fframwaith Ysgolion 1998 gosodir terfyn o 30 o ddisgyblion fesul athro cymwysedig ar ddosbarthiadau Derbyn, Blwyddyn 1 a Blwyddyn 2, a elwir yn Ddeddfwriaeth ar Faint Dosbarthiadau Babanod.

Dylid cyflwyno ceisiadau derbyn i'r Awdurdod erbyn y dyddiad a nodir yn yr Amserlen Trefniadau Derbyn.

Nid yw'r ysgol feithrin a'r darparwr blynyddoedd cynnar y mae'r disgybl yn eu mynychu yn fater sy'n cael ei ystyried wrth ddyrannu lleoedd.

Os bydd mwy o geisiadau na lleoedd ar gael, yna bydd yr Awdurdod yn blaenoriaethu ceisiadau yn unol â'i feini prawf gor-alw a nodir yn y ddogfen hon.

Ni fydd ceisiadau sy'n dod i law ar ôl y **dyddiad cau** penodedig yn cael eu hystyried nes bod y ceisiadau a ddaeth i law cyn y dyddiad cau wedi cael eu dyfarnu. Caiff y rhain eu hystyried fel **Ceisiadau Hwyr** fel y nodir yn y ddogfen hon.

Y DYDDIAD CAU I WNEUD CAIS AM LE AMSER LLAWN MEWN YSGOL GYNRADD YW 31 IONAWR 2024

Gofyniad cyfreithiol i ddechrau'r ysgol (5 oed)

Yn ôl y gyfraith rhaid i rieni drefnu bod eu plant yn cael addysg amser llawn ar ddechrau'r tymhorau canlynol:-

- Tymor yr Hydref ar gyfer y rhai sy'n 5 mlwydd oed rhwng 1 Ebrill a 31 Awst;
- Tymor y Gwanwyn ar gyfer y rhai sy'n 5 mlwydd oed rhwng 1 Medi a 31 Rhagfyr;
- Tymor yr Haf ar gyfer y rhai sy'n 5 mlwydd oed rhwng 1 Ionawr a 31 Mawrth.

Nid yw'r gyfraith yn mynnu bod plentyn yn dechrau'r ysgol tan y **tymor sy'n dilyn pumed pen-blwydd y plentyn.**

Gall rhiant ohirio dyddiad derbyn plentyn i'r ysgol tan ddechrau'r tymor sy'n dilyn pumed pen-blwydd y plentyn cyhyd â bod y dyddiad hwnnw o fewn yr un flwyddyn ysgol y gwnaethant gais amdani.

(c) Derbyn i Ysgolion Uwchradd gan gynnwys y Chweched Dosbarth

Mae'n rhaid i blant ysgolion cynradd ddechrau'r ysgol uwchradd yn y mis Medi yn dilyn eu pen-blwydd yn 11 oed.

Mae'n ofynnol i riant/gwarcheidwad gwblhau cais ar-lein ar gyfer y disgyblion hyn erbyn y dyddiad cau penodedig **fel y nodir yn yr Amserlen Trefniadau Derbyn.**

Ni fydd ceisiadau sy'n dod i law ar ôl y **dyddiad cau** penodedig yn cael eu hystyried nes bod y ceisiadau a ddaeth i law cyn y dyddiad cau wedi cael eu dyfarnu. Caiff y rhain eu hystyried fel **Ceisiadau Hwyr** fel y nodir yn y ddogfen hon.

Os bydd mwy o geisiadau na lleoedd ar gael, yna bydd yr Awdurdod yn blaenoriaethu ceisiadau yn unol â'i feini prawf gor-alw a nodir yn y ddogfen hon.

Nid yw'r ysgol gynradd y mae'r disgybl yn ei mynychu yn fater sy'n cael ei ystyried wrth ddyrannu lleoedd.

Rhaid llenwi ffurflenni cais ar-lein erbyn y dyddiad cau penodedig. Os na fydd y ffurflen wedi cael ei chyflwyno erbyn y dyddiad cau, mae'r siawns o gael lle yn y dewis ysgol yn llai, felly hefyd y posibilrwydd o gael cludiant i'r ysgol am ddim.

Ein bwriad yw anfon llythyrau penderfyniad mewn perthynas â'r ceisiadau hyn a gyflwynwyd erbyn y dyddiad cau erbyn y dyddiad cynnig **a nodir yn yr Amserlen Trefniadau Derbyn.**

Y DYDDIAD CAU I WNEUD CAIS AM LE AMSER LLAWN MEWN YSGOL UWCHRADD YW 20 RHAGFYR 2023

Derbyn i'r Chweched Dosbarth

Dylid trafod trefniadau ar gyfer derbyn disgyblion i Chweched Dosbarth Ysgolion Cymunedol â'r ysgol unigol cyn gwneud cais am le.

9. Symud/Newid Ysgolion y tu allan i'r trefniadau derbyn arferol. (Symud yn ystod y flwyddyn/canol blwyddyn)

Pan fydd ceisiadau yn cael eu gwneud y tu allan i'r trefniadau derbyn arferol fel y gwelir yn rhan 8, caiff ceisiadau eu prosesu yn unol â'r trefniadau canlynol.

Mae newid ysgol yn gofyn am ystyriaeth ddifrifol a dylid trafod y mater yn llawn gyda phennaeth ysgol bresennol y plentyn yn y lle cyntaf. Mae angen i'r rhiant/gwarcheidwad ystyried a yw symud ysgol er lles pennaf y plentyn. Bydd yr Adran Addysg a Phlant hefyd yn darparu cyngor os oes angen.

Os bydd rhiant/gwarcheidwad yn dymuno symud plentyn o un ysgol i'r llall, rhaid llenwi'r ffurflen gais ar-lein. https://www.sirgar.llyw.cymru/cartref/gwasanaethaur-cyngor/addysg-ac-ysgolion/derbyn-i-ysgolion-a-newid-ysgol/newid-ysgolion-yng-nghanol-tymor-neu-flwyddyn-academaidd/

Nid yw bob amser yn bosibl cynnig lle i ddisgyblion mewn grŵp blwyddyn mewn ysgol y tu allan i'r cylch derbyn arferol, gan y gallai'r holl leoedd sydd ar gael fod eisoes wedi'u dyrannu i ddisgyblion yn gynharach (h.y. ceisiadau cynharach i symud ysgol ar gyfer y flwyddyn academaidd/blynyddoedd academaidd blaenorol, neu yn ystod y cylch derbyn arferol).

Nid yw symud i ddalgylch ysgol yn gwarantu lle mewn ysgol. Nid yw cael brawd neu chwaer sy'n cael cynnig lle mewn ysgol neu ei dderbyn i ysgol yn gwarantu lle mewn ysgol i frodyr a chwiorydd eraill. Os oes nifer o blant o un aelwyd yn gwneud cais am symud i ysgol, efallai na fydd yn bosibl cynnig lle mewn ysgol i'r holl blant yn yr un ysgol os yw rhai grwpiau blwyddyn eisoes dros ei nifer derbyn.

Bydd ceisiadau sy'n dod i law cyn y Flwyddyn Academaidd newydd y mae'r cais ar ei chyfer yn cael eu prosesu yn Nhymor yr Haf cyn i'r Flwyddyn Academaidd ddechrau. Cedwir pob lle ar agor am un tymor yn unig. Dylid asesu ceisiadau sy'n dod i law yn ystod y Flwyddyn Academaidd a rhoi gwybod i rieni/gwarcheidwaid am benderfyniad cyn pen 15 diwrnod ysgol

neu 28 diwrnod calendr (pa un bynnag yw'r cynharaf) a yw'r cais wedi bod yn llwyddiannus ai peidio. Caiff pob cais ei brosesu yn unol â Chod Derbyn i Ysgolion Llywodraeth Cymru.

Bydd angen gwirio ceisiadau ar gyfer plant a nodwyd naill ai fel Plant sy'n Derbyn Gofal a Phlant a Oedd yn Arfer Derbyn Gofal, plant â Datganiad, neu Gynllun Datblygu Unigol cyn eu prosesu.

Byddai lle mewn ysgol fel arfer yn cael ei gadw am un tymor ysgol cyn cael ei dynnu'n ôl a'i ailddyrannu ar yr amod bod y dyddiad dechrau yn yr un flwyddyn academaidd y gwnaed cais amdani.

Caiff ceisiadau eu hystyried yn unol â'r gweithdrefnau a'r polisïau derbyn a nodir yn y ddogfen hon. Os bydd mwy o geisiadau na lleoedd ar gael, yna bydd yr Awdurdod yn blaenoriaethu ceisiadau yn unol â'i feini prawf gor-alw a nodir yn y ddogfen hon.

Os na fydd rhieni'n llwyddo i gael lle i'w plentyn yn eu dewis ysgol, fe'u hysbysir drwy e-bost o'r rheswm/rhesymau dros hyn. Bydd yr e-bost penderfyniad hefyd yn nodi eu hawl i apelio yn erbyn y penderfyniad hwnnw ac yn esbonio'r broses apelio gan gynnwys y dyddiad cau i apelio. Ceir rhagor o wybodaeth am y broses apelio yn y ddogfen hon.

Rhestrau aros ar gyfer ceisiadau y tu allan i'r trefniadau derbyn arferol

Mae ceisiadau sydd wedi methu cael lle mewn ysgol a ddewisir yn cael eu cadw ar y rhestr aros tan ddiwrnod ysgol olaf y flwyddyn academaidd y gwnaethant gais amdani. Rhaid i rieni anfon e-bost at derbyniadau@sirgar.gov.uk os ydynt am i enw eu plentyn gael ei roi ar y rhestr aros.

10. GWNEUD CAIS

Yn y rhan hon o'r ddogfen nodir gweithdrefnau Sir Gaerfyrddin i rieni ynghylch sut i wneud cais am le mewn ysgol – mae hyn yn berthnasol i bob cais ar gyfer y flwyddyn academaidd 2023-24

Yr Angen i Wneud Cais

Mae'n rhaid i riant/gwarcheidwad gwblhau a chyflwyno cais ar-lein ar gyfer derbyn disgybl i ysgol i'r Awdurdod neu, ar gyfer Ysgolion Gwirfoddol a Gynorthwyir, dylid gwneud ceisiadau i'r Corff Llywodraethu.

Bydd y ffurflen gais yn gofyn i riant/gwarcheidwad restru eu dewisiadau o ran ysgolion yn ôl y dewis 1af, yr 2il ddewis a'r 3ydd dewis.

Rhaid cyflwyno ceisiadau am y Trefniadau Derbyn Arferol erbyn y dyddiadau cau penodedig fel y nodir yn yr Amserlen Trefniadau Derbyn yn y ddogfen hon. Bydd unrhyw geisiadau dilynol sy'n dod i law ar ôl y dyddiad cau a gyhoeddwyd yn cael eu prosesu fel cais hwyr fel y nodir yn y ddogfen hon.

Bydd yr Awdurdod Derbyn yn rhoi gwybod i Rieni/Gwarcheidwaid ynghylch a yw'r cais wedi bod yn llwyddiannus ai peidio yn unol â'r trefniadau derbyn. Mae hyn yn cynnwys ceisiadau a wneir ar ran plentyn sy'n derbyn gofal gan riant corfforaethol os mai'r Awdurdod yw'r rhiant corfforaethol a'r Awdurdod Derbyn.

Mae gwneud cais am le mewn ysgol y tu allan i'r trefniadau derbyn arferol wedi'u nodi yn rhan 9 o'r ddogfen hon.

Ni all unrhyw Ysgol Gymunedol nac Ysgol Wirfoddol a Reolir awdurdodi derbyn disgybl.

Sut i Wneud Cais

Wedi i'r rhiant/gwarcheidwad benderfynu i ba ysgol y maent am anfon eu plentyn/plant dylent gyflwyno cais i'r Awdurdod Derbyn priodol.

Ar gyfer ysgolion Cymunedol ac ysgolion Gwirfoddol a Reolir gellir gwneud hyn:-

- *Yn uniongyrchol ar-lein trwy ddefnyddio gwefan yr Awdurdodhttps://www.sirgar.llyw.cymru/cartref/gwasanaethaur-cyngor/addysg-ac-ysgolion/derbyn-i-ysgolion-a-newid-ysgol/*

- *Trwy gysylltu â'r ysgol*

Ar gyfer Ysgolion Gwirfoddol a Gynorthwyir

- *Cyflwyno cais yn uniongyrchol i'r ysgol*

- *Cyflwyno cais ar-lein trwy wefan Cyngor Sir Caerfyrddin*

Argymhellir **fod rhieni'n cysylltu â'u dewis ysgol yn uniongyrchol cyn gwneud cais.** Bydd gan yr ysgol fap o'i dalgylch a gall gynorthwyo rhieni trwy ddarparu gwybodaeth arall am yr ysgol a'r trefniadau derbyn.

(a) Llenwi'r Ffurflen Gais

Cyfrifoldeb Rhiant/Gwarcheidwad

Pan nodir cyfrifoldeb rhiant/gwarcheidwad yna mae'n ofynnol eich bod wedi ymgynghori â'r holl bartïon â chyfrifoldeb rhiant ac wedi cael eu cymeradwyaeth cyn gwneud cais.

(b) Dewis y Rhieni - Dewis Ysgol

Bydd y rhieni yn gallu gwneud cais ar-lein am le mewn uchafswm o dair ysgol ar y ffurflen gais. Argymhellir bod rhieni/gwarcheidwaid yn gwneud cais am 3 ysgol i gynyddu'r siawns o sicrhau lle mewn ysgol a ddewisir.

Bydd rhaid i'r rhieni sy'n dewis gwneud cais am 2 neu 3 ysgol eu rhestru yn ôl blaenoriaeth (h.y. dewis 1^{af}, 2^{il} ddewis a 3^{ydd} dewis).

Yn y man cyntaf, bydd pob cais yn cael yr un ystyriaeth, ond os bydd lle'n cael ei gynnig yn yr ysgol sy'n ddewis 1^{af} (neu'n unig ddewis), ni fydd lleoedd yn cael eu cynnig yn yr ysgol sy'n 2^{il} ddewis neu'n 3^{ydd} dewis.

Os caiff y dewis 1^{af} ei wrthod, bydd eich 2^{il} ddewis yn cael ei drin fel petai'n ddewis 1^{af}. Bydd y broses hon yn parhau hyd nes y cynigir lle neu hyd nes y bydd y 3 dewis wedi'u hystyried.

Dylai rhieni/gwarcheidwaid anfon e-bost at derbyniadau@sirgar.gov.uk i drafod lle mewn ysgol arall os yw pob dewis wedi bod yn aflwyddiannus.

Os bydd nifer o geisiadau yn dod i law, cânt eu prosesu'n awtomatig yn y drefn y maent wedi dod i law. Os ydych yn cyflwyno cais newydd, y cais a ddaeth i law gyntaf fydd eich dewis 1^{af}, 2^{il} ddewis a 3^{ydd} dewis o hyd, a bydd eich ail gais yn cael ei ychwanegu fel eich 4^{ydd}, 5^{ed} a 6^{ed} dewis.

(c) Newid neu ganslo dewisiadau ysgol

Rhaid i rieni anfon e-bost at derbyniadau@sirgar.gov.uk i newid trefn eu dewisiadau ysgol. Efallai y gofynnir i rieni gyflwyno cais newydd. Bydd newidiadau a wneir ar ôl y dyddiadau cau a gyhoeddwyd yn cael eu hystyried fel ceisiadau hwyr.

(ch) Dewis Iaith – Ysgolion Dwyieithog a Dwy Ffrwd

Os gall ysgol gynnig mwy nag un ffrwd iaith (er enghraifft ysgol dwy ffrwd), gall rhieni fynegi dewis ar gyfer ffrwd benodol ar y ffurflen gais. Fodd bynnag, nid yw'r awdurdod derbyn yn cynnig lle mewn ffrwd iaith benodol, dim ond lle yn y grŵp blwyddyn perthnasol yn yr ysgol honno. Dylid trafod unrhyw ddewisiadau iaith gyda'r ysgol ar ôl i le gael ei gynnig.

(d) Cyfeiriad Cartref

Bernir mai cyfeiriad cartref disgybl yw eiddo preswyl sy'n unig breswylfa neu'n brif breswylfa'r plentyn, annedd neu adeilad preswyl, heb gynnwys unrhyw dir sydd ynghlwm wrthi/wrtho. Mae'r dalgylch yn seiliedig ar leoliad y tŷ lle mae'r disgybl yn byw ac nid unrhyw dir o amgylch y tŷ hwnnw, ac sydd naill ai:-

- Yn eiddo i riant/rhieni'r plentyn neu i berson a chanddo gyfrifoldeb rhianta cyfreithiol penodedig am y plentyn; neu
- Wedi'i brydlesu neu ei rentu gan riant/rhieni y plentyn neu gan y person sydd â chyfrifoldeb rhiant yn unol â chytundeb rhent ysgrifenedig, ac wedi'i lofnodi gan y landlord a'r tenant, am gyfnod o chwe mis neu ragor.

Prawf o'ch Cyfeiriad

Mae'r Awdurdod yn cadw'r hawl i ofyn am brawf o gyfeiriad ar yr adeg y cynigir lle i'r plentyn.

Er mwyn i'r cais gael ei ystyried fel rhan o'r cylch derbyn arferol, mae'n bosibl y bydd angen ichi ddarparu prawf eich bod yn byw yn y cyfeiriad a nodwyd ar y ffurflen gais.

Bydd yr Awdurdod yn ystyried unrhyw ddwy ddogfen o blith y canlynol yn gymorth ar gyfer penderfynu eich bod yn byw mewn cyfeiriad penodol:-

(a) Bil y Dreth Gyngor neu Fudd-dal Tai gwreiddiol neu lythyr hysbysu nad yw'n fwy na 12 mis oed;
(b) Bil cyfleustod gwreiddiol (nad yw'n fwy na 3 mis oed);
(c) Llythyr dyfarnu gwreiddiol ynghylch Budd-dal Plant neu Gredyd Treth Plant neu Gredyd Treth Gwaith neu Gredyd Cynhwysol (nad yw'r dyddiad arno'n fwy na thri mis yn ôl, a'i fod yn **nodi enw/enwau y plentyn/plant**);
(ch) Cytundeb tenantiaeth/prydles wedi'i lofnodi a'i ddyddio, sy'n para am o leiaf chwe mis ond sydd â mis neu ragor ar ôl ar y cytundeb;
(d) Cyfriflen cerdyn credyd neu gyfrif banc wreiddiol sy'n dangos y cyfeiriad (heb fod yn fwy na dau fis yn ôl);
(dd) Cadarnhad ysgrifenedig gan Fanc neu Gymdeithas Adeiladu'r ymgeisydd yn cadarnhau manylion y newid cyfeiriad ac ar ba ddyddiad y digwyddodd y newid;
(e) Trwydded yrru llun adnabod gyfredol ddilys.

Fel rhan o'r broses dderbyn mae'n bosibl y bydd angen ichi ddarparu prawf o'ch cyfeiriad mewn cysylltiad â'ch cais. Bydd yr Awdurdod yn ceisio gwirio'r wybodaeth a ddarparwyd ac mae'n cadw'r hawl i fynnu bod ymgeisydd yn darparu unrhyw wybodaeth ychwanegol yr ystyrir ei bod yn angenrheidiol i gadarnhau'r breswyliaeth neu i gymryd camau rhesymol i bennu a yw cais yn dwyllodrus ai peidio.

Os caiff lle ei gynnig mewn ysgol yn seiliedig ar gyfeiriad y canfyddir wedyn ei fod yn wahanol i gyfeiriad arferol a pharhaol y plentyn, yna mae'n bosibl y caiff y lle ei dynnu'n ôl.

Os bydd rhiant neu berson sydd â chyfrifoldeb rhiant cyfreithiol dros y plentyn yn rhoi datganiad anwir, gan wybod a chan fwriadu hynny, a fyddai'n effeithio ar lwyddiant eu cais, yna mae'n bosibl y caiff y lle ei dynnu'n ôl.

Os na ddarperir prawf preswyliaeth ar gais yna ni fydd yr Awdurdod yn gallu prosesu'r cais ac mae'n bosibl y caiff y lle ei ddyfarnu i ddisgybl arall.

Symud Tŷ / Newid Cyfeiriad

Os ydych yn bwriadu symud tŷ a'ch bod yn cyflwyno cais am le mewn ysgol ar sail y cyfeiriad newydd, bydd yr Awdurdod yn cymryd camau i wirio'r trefniadau. Bydd yr Awdurdod hefyd yn derbyn llythyr cyfreithiwr yn datgan y cyfnewidiwyd contractau ac yn nodi'r dyddiad cwblhau neu gytundeb tenantiaeth wedi'i lofnodi a'i ddyddio fel y nodwyd yn (ch) uchod. Os na allwch ddarparu prawf o'ch cyfeiriad erbyn y dyddiad a roddir ar gyfer cael ceisiadau yna bydd eich cais yn cael ei seilio ar eich cyfeiriad cyfredol.

Os ydych yn symud cyfeiriad ar ôl y diwrnod cynnig, bydd eich cais yn cael ei drin fel cais hwyr, gan y bydd lleoedd eisoes wedi'u dyrannu. Ni fydd unrhyw newidiadau i'ch cyfeiriad ar ôl y dyddiadau cynnig a gyhoeddwyd yn effeithio ar ganlyniad y cynnig a wneir ar y dyddiadau cynnig.

(dd) Rhannu Cyfrifoldeb

Pan fydd y cyfrifoldeb am y plentyn yn cael ei rannu, a phan fydd y plentyn yn byw gyda'r ddau riant, neu bersonau a chanddynt gyfrifoldeb rhianta cyfreithiol am y plentyn, am ran o'r wythnos, y brif breswylfa fydd y cyfeiriad y mae'r plentyn yn byw ynddo am y rhan fwyaf o'r wythnos ysgol. Defnyddir cyfeiriad y person sy'n derbyn Budd-dal Plant yn brif breswylfa lle mae'r cyfrifoldeb am ofalu am y plentyn wedi'i rannu 50:50.

Mae'n bosibl y gofynnir i'r rhieni ddarparu tystiolaeth ddogfennol a fydd yn ategu'r cyfeiriad a ddefnyddir pan gaiff lle ei gynnig.

(e) Anghenion Dysgu Ychwanegol ac Anghenion Addysgol Arbennig (ADY/AAA)

Rhaid i rieni nodi a oes gan ddisgybl unrhyw Anghenion Dysgu Ychwanegol neu Anghenion Addysgol Arbennig ar y ffurflen gais pan ofynnir iddynt wneud hynny. Bydd y wybodaeth hon yn helpu ysgolion i gynllunio ymlaen llaw i sicrhau bod darpariaeth ar waith ar gyfer disgyblion pe baent yn cael eu derbyn i'r ysgol. Gofynnir i'r adran ADY/AAA wirio'r ceisiadau hyn.

(f) Plant Sipsiwn a Theithwyr

Mae'n rhaid i'r Awdurdod, yn statudol, sicrhau bod pob plentyn oed ysgol gorfodol yn derbyn addysg sy'n briodol i'w hoedran, eu galluoedd ac unrhyw anghenion addysgol arbennig, ac yn hybu safonau uchel wrth ddarparu addysg a lles plant. Mae'r rhwymedigaethau hyn yn berthnasol i bob plentyn boed yn breswylwyr parhaol yn yr ardal ai peidio. Bydd ceisiadau derbyn ar gyfer teuluoedd Sipsiwn a Theithwyr yn cael eu trin gyda'r bwriad o roi'r plant hyn, mor gyflym ag y bo modd, yn yr ysgol agosaf a mwyaf addas sydd ar gael.

(ff) Trefniadau Derbyn Eraill

Sir Gaerfyrddin ddwyieithog - Dysgu drwy gyfrwng y Gymraeg

Gall rhieni fynegi eu bod yn ffafrio ysgol benodol o ran iaith. Fodd bynnag, mae Cyngor Sir Caerfyrddin wedi ymrwymo i ddatblygu ei system addysg ddwyieithog ymhellach yn unol â Chynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg 2022-2032. Credwn yn gryf fod bod yn ddwyieithog neu'n amlieithog yn fantais i'n plant a'n pobl ifanc. Mae ystyriaethau wedi'u gwneud ar gyfer disgyblion sy'n symud i'r sir heb fawr ddim Cymraeg neu ddim Cymraeg o gwbl. Gall disgyblion o bob oed gael cymorth ar gyfer darpariaeth Gymraeg yn Sir Gaerfyrddin. Ceir rhagor o fanylion yma: Dysgu Dwyieithog

Ysgolion Dau Safle

Pan gyflwynir cais ar gyfer derbyn i ysgol sy'n gweithredu ar fwy nag un safle, bydd yr Awdurdod yn cymeradwyo derbyn i'r ysgol ac nid i safle penodol. Yr ysgol fydd yn penderfynu pa safle y bydd y plentyn yn ei fynychu.

11. Y MEINI PRAWF GOR-ALW O RAN DERBYN DISGYBLION I YSGOLION MEITHRIN, CYNRADD AC UWCHRADD CYMUNEDOL A GWIRFODDOL A REOLIR

Os cyflwynir mwy o geisiadau nag sydd o leoedd mewn grŵp blwyddyn penodol mewn ysgol, caiff lleoedd eu dyrannu gan ddefnyddio'r meini prawf canlynol a restrir yn nhrefn blaenoriaeth:

1. Plant sy’n derbyn gofal a phlant a oedd yn arfer derbyn gofal.

2. Plant sy'n byw yn nalgylch yr ysgol y bydd ganddynt frawd neu chwaer wedi'i gofrestru/chofrestru yno pan fydd y plentyn yn dechrau yn yr ysgol honno.

3. Plant sy'n byw yn nalgylch yr ysgol ond na fydd ganddynt frawd na chwaer wedi'i gofrestru/chofrestru yno pan fydd y plentyn yn dechrau yn yr ysgol honno.

4. Plant sy'n byw y tu allan i ddalgylch yr ysgol y bydd ganddynt frawd neu chwaer wedi'i gofrestru/chofrestru yno pan fydd y plentyn yn dechrau yn yr ysgol honno.

5. Plant sy'n byw y tu allan i ddalgylch dynodedig yr ysgol ac na fydd ganddynt frawd na chwaer wedi'i gofrestru/chofrestru yno pan fydd y plentyn yn dechrau yn yr ysgol honno.

D.S. Pan fo Datganiad o Anghenion Addysgol Arbennig neu Gynllun Datblygu Unigol (CDU) sy'n enwi ysgol benodol ar gyfer Derbyn, mae’n rhaid datgan hynny’n glir ar y ffurflen gais derbyn

i ysgolion. Bydd yr Awdurdod yn ymdrin â cheisiadau o’r fath cyn dyrannu unrhyw leoedd yn unol â’r meini prawf gor-alw am leoedd mewn ysgol fel y nodwyd uchod.

Ar gyfer ceisiadau am Le Amser Llawn mewn Ysgol Gynradd i blant 4 oed - ni ellir defnyddio'r ddarpariaeth Feithrin neu flynyddoedd cynnar ran-amser i blant 3 oed a ddyrannwyd yn faen prawf ar gyfer rhoi blaenoriaeth wrth ddyrannu lleoedd amser llawn mewn ysgol gynradd i blant 4 oed.

Ar gyfer ceisiadau am le mewn Ysgol Uwchradd ym Mlwyddyn 7 – Ni ellir defnyddio'r ysgol gynradd y mae disgybl yn ei mynychu yn faen prawf ar gyfer rhoi blaenoriaeth wrth ddyrannu lle mewn ysgol uwchradd.

NODIADAU

Ym mhob un o’r categorïau uchod:

(a) Y Meini Prawf o ran Pellter

Defnyddir y pellter o’r cartref i’r ysgol yn faen prawf ar gyfer penderfynu blaenoriaeth, a rhoddir blaenoriaeth a lle yn yr ysgol i’r sawl sy’n byw agosaf at yr ysgol dros y sawl sy’n byw ymhellach i ffwrdd. Mesurir y pellter gan ddefnyddio Google Maps.

Mesurir y pellter o gyfeiriad y cartref i'r ysgol ar hyd y llwybr agosaf o fynedfa agosaf yr ysgol i'r pwynt mynediad agosaf i gyfeiriad y cartref o'r briffordd neu lwybr troed cyhoeddus.

(b) Brodyr a chwiorydd

Bydd plant yn cael eu hystyried yn frodyr neu’n chwiorydd os ydynt: Yn frawd neu’n chwaer lawn (plant sydd â dau riant yn gyffredin), yn hanner brawd neu’n hanner chwaer (plant sydd ag un rhiant yn gyffredin), yn frawd neu’n chwaer trwy fabwysiad neu faethiad, yn llysfrawd neu’n llyschwaer (plant sy'n perthyn oherwydd bod eu rhieni’n briod, yn cyd-fyw neu mewn partneriaeth sifil), ond ym mhob achos mae'n rhaid i'r plant fod yn byw yn yr un uned deuluol yn yr un cyfeiriad am y rhan fwyaf o'r wythnos.

Os oes preswyliaeth 50/50, cyfeiriad y rhiant/gwarcheidwad sy'n derbyn budd-dal plant a ddefnyddir i brosesu’r cais a rhaid bod y brawd/chwaer ar y gofrestr ac yn mynychu'r ysgol pan fydd eich plentyn yn dechrau yn yr ysgol. Mae'r Awdurdod yn cadw'r hawl i ofyn am dystiolaeth os bydd angen. Os na ddarperir tystiolaeth pan ofynnir i chi wneud hynny bydd eich cais yn cael ei ystyried fel un heb frawd neu chwaer yn yr ysgol.

(c) Plant Genedigaeth Luosog

O dan unrhyw amgylchiadau pan fydd un lle ar gael a phan fydd y plant cymwys nesaf yn efeilliaid/tripledi bydd yr Awdurdod Lleol yn derbyn y ddau / y ddwy / yr holl blant.

(ch) Plant Aelodau Lluoedd Arfog y DU

Bydd plant Aelodau Lluoedd Arfog y Deyrnas Unedig yn cael eu trin fel pe baent o fewn y dalgylch os yw eu ffurflen gais yn cynnwys llythyr swyddogol gan y Weinyddiaeth Amddiffyn yn nodi dyddiad dychwelyd pendant neu ddyddiad penodi swyddogol a chadarnhad o’r cyfeiriad newydd o fewn y dalgylch.

Hysbysiad o Gynnig Lle i Ddisgybl mewn Ysgol

Bydd rhieni'n cael eu hysbysu trwy e-bost yn cadarnhau, neu fel arall, fod lle ar gael yn yr ysgol ac yn cynnig iddynt y cyfle i dderbyn y lle yn unol â'r trefniadau derbyn a nodir yn yr amserlen trefniadau derbyn yn y ddogfen hon.

Rhaid i riant dderbyn yr e-bost cynnig i sicrhau lle yn yr ysgol. Os na fydd rhiant yn ymateb erbyn y dyddiad ar yr e-bost, **mae'n bosibl y bydd y lle yn cael ei dynnu'n ôl ac yn cael ei gynnig i ddisgybl arall.**

Mae gwneud cais am le mewn ysgol y tu allan i'r trefniadau derbyn arferol wedi'u nodi yn rhan 9 o'r ddogfen hon.

Tynnu'r Lle a Gynigir yn Ôl

Tynnir lle a gynigir mewn ysgol yn ôl:

(i) os darganfyddir yn ddiweddarach y cafodd cais twyllodrus neu fwriadol gamarweiniol ei gyflwyno (e.e. honni ar gam fod plentyn yn preswylio mewn dalgylch ysgol); neu
(ii) os nad yw'r lle a gynigir wedi cael ei dderbyn erbyn y dyddiadau a nodir yn yr e-bost/llythyr. Yna gallai'r Awdurdod dynnu'r cynnig yn ôl a rhoi'r lle i blentyn arall.
(iii) os bydd lle mewn ysgol arall yn cael ei gadarnhau gan riant/gwarcheidwad
(iv) os nad yw disgybl wedi dechrau mewn ysgol ar ddiwedd y tymor ysgol yr oedd i fod i ddechrau yn unol â pholisi'r Awdurdod. **Mae gwneud cais am le mewn ysgol y tu allan i'r trefniadau derbyn arferol wedi'u nodi yn rhan 9 o'r ddogfen hon.**

Ceisiadau Cynnar

Sylwch na ellir defnyddio cais cynnar yn faen prawf ar gyfer rhoi blaenoriaeth wrth ddyrannu lleoedd. Mae'r holl geisiadau sy'n dod i law hyd at y dyddiad cau yn cael eu trin yn yr un modd.

Ceisiadau Hwyr

Ni fydd ceisiadau sy'n dod i law ar ôl y dyddiad cau i wneud ceisiadau yn cael eu hystyried nes bod y ceisiadau sydd wedi dod i law cyn y dyddiad cau wedi cael lleoedd. Mae ceisiadau sy'n dod i law ar ôl y dyddiad cau yn llai tebygol o gael lle yn yr ysgol dewis cyntaf y gwnaeth y rhieni gais amdani.

Rhestr Aros

Mae rhestrau aros ar gyfer derbyn i'r ysgol y tu allan i'r trefniadau derbyn arferol wedi'u nodi yn rhan 9 o'r ddogfen hon.

Pan na fu modd derbyn disgybl i ysgol o ddewis oherwydd gor-alw, rhaid i'r rhieni roi gwybod i'r Awdurdod trwy e-bostio derbyniadau@sirgar.gov.uk os ydynt am i enw eu plentyn gael ei roi ar y rhestr aros.

Bydd y rhestr aros yn cael ei chadw tan **30 Medi** ar ôl y dyddiad hysbysiad o benderfyniad fel y nodir yn yr amserlen trefniadau derbyn yn y ddogfen hon**.**

Dylid nodi bod yn rhaid i geisiadau newydd gael eu cyflwyno ar ôl y dyddiad cau sydd ar 30 Medi.

Dim ond os bydd nifer y lleoedd sydd wedi'u dyrannu/ar y gofrestr yn y grŵp blwyddyn perthnasol yn gostwng islaw'r nifer derbyn ar gyfer yr ysgol y bydd disgyblion ar y rhestr aros yn cael eu hystyried.

Os bydd lleoedd gwag ar gael, bydd yr holl geisiadau newydd a hwyr sydd wedi dod i law bryd hynny yn cael eu hystyried ar gyfer y lleoedd gwag ynghyd â'r rhai sydd ar y rhestr aros. Bydd unrhyw leoedd sydd ar gael yn cael eu dyrannu yn unol â'r meini prawf gor-alw.

Bydd ceisiadau ar y rhestr aros ar gyfer y trefniadau derbyn arferol yn cael eu hadolygu'n fisol tan 30 Medi ar ôl y dyddiad hysbysiad o benderfyniad fel y nodir yn yr amserlen trefniadau derbyn yn y ddogfen hon. Gall rhieni apelio yn erbyn penderfyniad tra byddant ar y rhestr aros ar gyfer nifer o ysgolion.

12. APELIADAU YN YMWNEUD Â DERBYN DISGYBLION I YSGOLION CYNRADD NEU UWCHRADD CYMUNEDOL/GWIRFODDOL A REOLIR

Os na fydd rhieni'n llwyddo i gael lle i'w plentyn yn eu dewis ysgol, fe’u hysbysir drwy e-bost o’r rheswm/rhesymau dros hyn a hefyd am eu hawl i apelio yn erbyn y penderfyniad a’r broses o wneud hynny.

Ar gyfer Ysgolion Cymunedol ac Ysgolion Gwirfoddol a Reolir bydd yr Awdurdod yn trefnu bod Panel Apêl Annibynnol yn ystyried yr apeliadau. Cynhelir y broses apeliadau yn unol â Chod Apelau Derbyn i Ysgolion Llywodraeth Cymru.

Nid oes hawl i apelio yn achos gwrthod derbyn i ddarpariaeth Blynyddoedd Cynnar (lleoedd rhan-amser i blant 3 oed).

Bydd apeliadau'n cael eu cynnal yn unigol neu fel grŵp os oes mwy nag un apêl ar gyfer yr un ysgol, ac eithrio pan fydd y corff neu'r cyrff sy'n gyfrifol am wneud trefniadau apelio yn rhoi cyfarwyddyd fel arall. Bydd rhieni'n cael cyfle i gyflwyno eu hachos yn breifat naill ai'n uniongyrchol neu gyda chymorth cynrychiolydd a ddewisir ganddynt.

Bydd y Clerc yn hysbysu pob parti o benderfyniad y Panel, a fydd yn rhwymo’r Awdurdod, y Corff Llywodraethu a'r rhieni.

Rhaid i rieni gyflwyno apêl yn erbyn gwrthod lle mewn Ysgol Gymunedol neu Wirfoddol a Reolir drwy’r e-ffurflen apêl https://sirgar-self.achieveservice.com/cy/service/School_Admissions_appeals

Rhaid cyflwyno'r apeliadau erbyn y dyddiadau cau a nodir ar yr e-bost penderfyniad neu fel y nodir yn yr Amserlen Trefniadau Derbyn yn y ddogfen hon.

Cyflwr Meddygol

Os bydd angen tystiolaeth feddygol bydd angen ichi ddarparu copïau o adroddiadau sy'n ymwneud â'r diagnosis gan yr Ymgynghorydd a/neu'r Arbenigwr perthnasol.

Bydd gan Ysgolion Gwirfoddol a Gynorthwyir eu trefniadau eu hunain ar gyfer cynnal apeliadau annibynnol.

Yn ogystal â'r uchod, ni fydd unrhyw beth yn y broses hon yn atal rhiant â phlentyn sydd â datganiad o anghenion addysg y gwrthodwyd lle i'r plentyn hwnnw yn yr ysgol a enwir yn y datganiad, rhag cael adolygiad o benderfyniad o'r fath gan Dribiwnlys AAA.

13. Amserlen trefniadau derbyn arferol ar gyfer Ysgolion Cymunedol ac Ysgolion Gwirfoddol a Reolir 2024-25.

Trefniadau Darpariaeth	Dyddiad Geni	Dechrau Ysgol	Dyddiad Cau ar gyfer Cyflwyno Cais	Dyddiad hysbysiad o benderfyniad	Dyddiadau Cau ar gyfer Apeliadau
Blynyddoedd Cynnar **Addysg Feithrin Plant 3 blwydd oed** (Rhan-amser am 2 dymor yn unig mewn ysgolion 3-11 oed)	Rhwng 1 Medi 2021 a 31 Awst 2022	Ionawr 2025 Ebrill 2025 Medi 2025	**31 Gorffennaf 2024**	**Hydref 2024**	**Dim hawl i apelio**
Addysg Gynradd Plant 4 blwydd oed mewn ysgolion 4-11 oed (Amser llawn mewn ysgol gynradd)	Rhwng 1 Medi 2020 a 31 Awst 2021	Medi 2024 Ionawr 2025 Ebrill 2025	**31 Ionawr 2024**	**16 Ebrill 2024** neu'r diwrnod gwaith nesaf	**30 Mai 2024**
Addysg Uwchradd Symud o'r Ysgol Gynradd i'r Ysgol Uwchradd (Blwyddyn 7)	Rhwng 1 Medi 2012 a 31 Awst 2013	Medi 2024	**20 Rhagfyr 2023**	**1 Mawrth 2024** neu'r diwrnod gwaith nesaf	**12 Ebrill 2024**

Ceisiadau Cynnar - Sylwch na ellir defnyddio cais cynnar yn faen prawf ar gyfer rhoi blaenoriaeth wrth ddyrannu lleoedd. Mae'r holl geisiadau sy'n dod i law hyd at y dyddiad cau yn cael eu trin yn yr un modd.

Ceisiadau Hwyr - Ni fydd ceisiadau sy'n dod i law ar ôl y dyddiad cau i wneud ceisiadau yn cael eu hystyried nes bod y ceisiadau sydd wedi dod i law cyn y dyddiad cau wedi cael lleoedd. Mae ceisiadau sy'n dod i law ar ôl y dyddiad cau yn llai tebygol o gael lle yn yr ysgol dewis cyntaf y gwnaeth y rhieni gais amdani.